

ધોરણ - ૫		અભ્યાસક્રમ પ્રથમ સત્ર 2019-20		વિષય : ગુજરાતી
માસ	પ્રકરણ	વ્યાકરણ	નિબંધ	
જૂન	પાઠ-૧ ચબૂતરો (ચિત્રપાઠ) ૨. પર્વત તારા	* 'સ' અને 'શ' અર્થભેદ પ્રાસરચના	માટું પ્રિય પત્રી	
જુલાઈ	પાઠ-૩. મહેનતનો રોટલો	* વિરામચિહ્નો	શ્રમનું મહત્વ	
ઓગસ્ટ	પાઠ-૫ શરદીના પ્રતાપે	* સંક્ષા * શબ્દ સમૂહ માટે એક શબ્દ	પત્રલેખન	
સપ્ટેમ્બર	કાવ્ય-૪, સુંદર-સુંદર (મુ.પા.) પુનરાવર્તન-૧ પાઠ-૬, નર્મદામૈયા	* સર્વનામ * રૂઢિપ્રયોગો	પદ્યાર્થગ્રહણ	
ઓક્ટોબર	કાવ્ય-૭ અલ્લક-દલ્લક અલ્લક-દલ્લકથીરુએ રાધિકા છલ્લક છલ્લક (મુ. પા.) પુનરાવર્તન-૨	* સમાનાર્થી * કહેવતો	જળ એ જ જીવન	
• પાઠની નીચેની ભાષા સજ્જતા કરાવવી.				
ધોરણ - ૫		અભ્યાસક્રમ દ્વિતીય સત્ર 2019-20		વિષય : ગુજરાતી
માસ	પ્રકરણ	વ્યાકરણ	નિબંધ	
નવેમ્બર	કાવ્ય-૮. ચરણોમાં (મુ. પા.)	* પ્રાસરચના	શિયાળાની સવાર	
ડિસેમ્બર	પાઠ-૯ કદર પાઠ-૧૦. ભૂલની સજ્ઞા	* રૂઢિપ્રયોગો * તળપદા શબ્દો	આંખઃ આપણું અમૂલ્ય રતન	
જાન્યુઆરી	કાવ્ય-૧૧. હિંદોળો (મુ. પા.) પુનરાવર્તન-૩ પાઠ-૧૨. અપેંગના ઓજસ	* વચન 'ઈ' અને 'ઉ' વાળા જોડાકશો	મુદ્રા પરથી વાર્તાલેખન	
ફેબ્રુઆરી	પાઠ-૧૩. ભારતરન : ડૉ. આંબેડકર કાવ્ય-૧૪. ઊરે રે ગુલાલ (મુ.પા)	* લિંગભેદ * અર્થભેદ	ગદ્યાર્થ ગ્રહણ	
માર્ચ	કાવ્ય-૧૫ સુભાષિતો (મુ. પા) પુનરાવર્તન-૪	* શબ્દરચના	હોળી	
• પાઠની નીચેની ભાષા સજ્જતા કરાવવી.				
ખાસ અગત્યની સૂચના : પ્રથમ સત્ર તથા દ્વિતીય સત્રની ૬૦ માર્કની પરીક્ષામાં નિબંધનો કોર્સ સમગ્ર રહેશે. (જૂનથી ઓક્ટોબર, નવેમ્બરથી માર્ચ)				

ધોરણ - ૫ અભ્યાસક્રમ પ્રથમ સત્ર - 2019-20
જૂન થી ઓક્ટોબર પ્રજ્ઞાપત્રનું માટ્ટાખુ - 2019-20

વિષય : ગુજરાતી
કુલ ગુણા : ૮૦

- પ્ર.૧ પાઠ્યપુસ્તકના આધારે વિકલ્પવાળા પ્રશ્નો : (૨૦)
- પ્ર. ૨ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના પાંચ-છ વાક્યમાં મુદ્દાસર જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૧૦)
(બ) નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૦૫)
- પ્ર. ૩ (અ) કાવ્યપંક્તિ પૂર્ણ કરો. અથવા કાવ્યપંક્તિનો ભાવાર્થ લખો. (૦૨)
(બ) સૂચના મુજબ લખો.
ભાષા સજ્જતાની માહિતી વગેરે જેવા પ્રશ્નો તથા પાઠ્યપુસ્તકના આધારે
કોઈપણ પ્રશ્નમાંથી પૂછશે. (૦૩)
- (ક) નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યમાં જવાબ લખો (ગમે તે ત્રણ) (૦૧)
- પ્ર. ૪ (અ) ગમે તે એક વિશે લખો. (૦૫)
પદાર્થગ્રહણ અથવા પત્રલેખન
(બ) સૂચના મુજબ લખો. (૧૦)
પાઠના આધારે અને ભાષા સજ્જતાના આધારે કોઈપણ પ્રશ્ન પૂછશે.
- પ્ર. ૫ (અ) નિબંધ લખો. (ગમે તે એક) (૦૮)
- ૧. અભ્યાસદર્શન
 - ૨. પાઠ્યપુસ્તકની બહારનો
 - ૩. પાઠ આધારિત
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો. / પાત્ર પરિચય / સ્થળ પરિચય પાઠ્યપુસ્તકના
આધારે પૂછશે. (ગમે તે એક) (૦૪)
- (ક) નીચેના પ્રશ્નનો જવાબ વિચારીને લખો. (૦૨)
- (ઢ) સૂચના મુજબ લખો. (૦૧)
પાઠના આધારે અને ભાષા સજ્જતાના આધારે કોઈપણ પ્રશ્ન પૂછશે.

નિબંધોની યાદી :

પાઠ આધારિત	અભ્યાસક્રમ બહારના
(૧) નર્મદા ગુજરાતની જીવાદોરી	(૧) રક્ષાબંધન
(૨) પ્રાર્થનાનું મહત્ત્વ	(૨) મને શું થવું ગમે ?
(૩) વૃક્ષો આપણા મિત્રો	(૩) વર્ષાત્રંત્ર
(૪) જન્માષ્ટમી	(૪) મારો પ્રિય નેતા
(૫) પ્રાણીસંગ્રહાલયની મુલાકાત	(૫) ૧૫ મી ઓગસ્ટ

ધોરણ - ૫ અભ્યાસક્રમ દ્વિતીય સત્ર - 2019-20 વિષય : ગુજરાતી
નવે. થી માર્ચ પ્રેનપત્રનું માટેખુ - 2019-20 કુલ ગુણા : ૭૦

- પ્ર.૧ પાઠ્યપુસ્તકના આધારે વિકલ્પવાળા પ્રશ્નો : (૨૦)
- પ્ર. ૨ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના પાંચ-છ વાક્યમાં મુદ્દાસર જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૧૦)
(બ) નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૦૫)
- પ્ર. ૩ (અ) કાવ્યપંક્તિ પૂર્ણ કરો. અથવા કાવ્યપંક્તિનો ભાવાર્થ લખો. (૦૨)
(બ) સુચના મુજબ લખો. (૧૩)
- ભાષા સજ્જતાની માહિતી વગેરે જેવા પ્રશ્નો તથા પાઠ્યપુસ્તકના આધારે
કોઈપણ પ્રશ્નમાંથી પૂછાશે.
- પ્ર. ૪ (અ) ગમે તે એક વિશે લખો. (૦૫)
ગદાર્થગૃહણ અથવા વાર્તાલિખન
(બ) સુચના મુખ લખો. (૧૦)
- પાઠ આધારે તથા ભાષા સજ્જતાના આધારે પ્રશ્નો પૂછાશે.
- પ્ર. ૫ (અ) નિબંધ લખો. (ગમે તે એક) (૦૬)
૧. અભ્યાસદર્શન
 ૨. પાઠ્યપુસ્તકની બહારનો
 ૩. પાઠ આધારિત
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો. / પાત્ર પરિચય / સ્થળ પરિચય પાઠ્યપુસ્તકના આધારે પૂછાશે. (ગમે તે એક) (૦૨)
- (ક) નીચેના પ્રશ્નો જવાબ વિચારીને લખો. (૦૨)

નિબંધોની યાદી :

પાઠ આધારિત	અભ્યાસક્રમ બહારના
(૧) વોલ્ટરની બહારુરી	(૧) ઉત્તરાયણ
(૨) વાચનનું મહત્વ	(૨) જળ એ જ જીવન
(૩) મારો પ્રિય મિત્ર	(૩) મારો શોખ
(૪) મારી હિન્દુર્યા	(૪) દિવાળી
(૫) ભારતરતન : ડૉ. આંબેડકર	(૫) સ્વરઘ્રતાનું મહત્વ

અભ્યાસક્રમ પ્રથમ સત્ર	પ્રશ્નપત્રનું માટેખુ - 2019-20	કુલ ગુણ : ૮૦
ધોરણ - ૫	વિષય : ગુજરાતી	
પ્ર.૧ (અ) પાઠ્યપુસ્તકને આધારે નીચે આપેલા વિદ્યાનોનો સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી તેનો કમ અક્ષર ☐ માં લખો. (20)		
<p>(૧) 'પર્વત તારા' કાવ્યના કવિ કોણ છે ? ☐</p> <p>(A) અનિલ જોશી (B) સુંદરમૂ (C) રમેશ પારેખ (D) સુરેશ દલાલ</p> <p>(૨) ચબૂતરો કોના માટે બાંધવામાં આવ્યો હશે ? ☐</p> <p>(A) પ્રાણી (B) પંખી (C) માનવ (D) જીવજંતુ</p> <p>(૩) સાધુને મોચીનો કયો ગુણ સ્પર્શી ગયો ? ☐</p> <p>(A) પ્રામાણિકતા (B) ચતુરાઈ (C) કુશળતા (D) કાબેલિયત</p> <p>(૪) 'મહેનતનો રોટલો' પાઠનો સાહિત્ય પ્રકાર કયો છે ? ☐</p> <p>(A) ચિત્રપાઠ (B) બોધકથા (C) હાસ્યકથા (D) લોકકથા</p> <p>(૫) કવિએ ઈશ્વરના 'ખોળા ખંભા' કોને કહ્યા છે ? ☐</p> <p>(A) વૃક્ષને (B) ખડકને (C) પર્વતને (D) સૂર્યને</p> <p>(૬) ચબૂતરામાં પંખીને પાણી પીવા શું મુકવામાં આવે છે ? ☐</p> <p>(A) કુંજો (B) માટલું (C) ઢીબ (D) કોંદિયું</p> <p>(૭) લેખકના કયા અંગ પ્રત્યે શરદીને પક્ષપાત હતો ? ☐</p> <p>(A) આંખ (B) કંદ (C) નાક (D) માથું</p> <p>(૮) નર્મદા કયા રાજ્યમાંથી નીકળે છે ? ☐</p> <p>(A) ગુજરાત (B) મધ્ય પ્રદેશ (C) રાજ્યસ્થાન (D) મહારાષ્ટ્ર</p> <p>(૯) 'અલ્લક-દલ્લક' કાવ્યનો પ્રકાર કયો છે ? ☐</p> <p>(A) પ્રાર્થના ગીત (B) પ્રકૃતિ ગીત (C) લોકગીત (D) ઉર્મિગીત</p> <p>(૧૦) કવિને કોના સુંદર હોવા વિશે પ્રશ્ન થાય છે ? ☐</p> <p>(A) ઉપવન (B) કુદરત (C) ઉધા (D) પ્રભુ</p> <p>(૧૧) લેખકે પોતાની વાત શેના દ્વારા જણાવવાનો નિશ્ચય કર્યો ? ☐</p> <p>(A) ફોન (B) ઈશારો (C) પત્ર (D) સંદેશો</p> <p>(૧૨) કયો બંધ વિશ્વની આઠમી અજ્ઞાયબી જેવો છે ? ☐</p> <p>(A) વણાકબોરી (B) ધરોઈ (C) સરદાર સરોવર (D) ઉકાઈ</p>		
૪	M	

- (૧૩) કયો મુલક મનમોહક લાગે છે ?
- (A) યમુનાનો (B) ગંગાનો (C) જમુનાનો (D) ગોદાવરી
- (૧૪) કોણી સુંદરતા જોઈ કવિનું મન ભાવવિભોર બને છે ?
- (A) વન-ઉપવન (B) કુદરત (C) પર્વત (D) ઉધા
- (૧૫) 'નર્મદા મૈયા' પાઠના લેખક કોણ છે ?
- (A) પ્રકાશલાલા (B) જ્યોતીન્દ્ર દવે
 (C) રમણ સોની (D) પન્નાલાલ પટેલ
- (૧૬) સૂર અને શૂરનો સાચો અર્થ કયો છે ?
- (A) લાભ અને કસ (B) સત્ય અને સો
 (C) અવાજ અને શૌર્ય (D) છિદ્ર અને કાણું
- (૧૭) રાઘોબા શુદ્ધ મરાઠો છતાં એને ત્યાં ફોજ આવી-વાક્યમાં સર્વનામ કયું છે ?
- (A) શુદ્ધ (B) મરાઠો (C) એને (D) ફોજ
- (૧૮) જે શબ્દ કોઈ ચોકક્સ વ્યક્તિનું, સ્થળ કે પદાર્થની ઓળખ સૂચવે છે તે શબ્દને શું કહે છે ?
- (A) સર્વનામ (B) કિયાપદ (C) સંજા (D) વિશેષણ
- (૧૯) નીચેનામાંથી વિરુદ્ધાર્થી શબ્દનું જોડકું કયું છે ?
- (A) પવન-સમીર (B) સુંદર-કદરૂપ
 (C) કિનારો-તટ (D) આકાશ-આભ
- (૨૦) સિંહ, પર્વત, ત્રાડ, વૃક્ષોમાંથી શબ્દકોશના કુમમાં ત્રીજો શબ્દ કયો છે ?
- (A) ત્રાડ (B) પર્વત (C) વૃક્ષો (D) સિંહ
- પ્ર. ૨ (અ) પ્રજ્ઞનાના મુદ્દાસર જવાબ લખો, (ગમે તે પાંચ)** (૧૦)
- (૧) મોચીની પ્રામાણિકતાનો બદલો સાધુએ કેવી રીતે વાણ્યો ?
- (૨) કવિ કોણે કોણે ઈશ્વરનું સ્વરૂપ કહે છે ?
- (૩) નર્મદાને ગુજરાતની જીવાદોરી શા માટે કહી છે ?
- (૪) ચખૂતરા વિશે ત્રણ-ચાર વાક્ય લખો.
- (૫) 'સુંદર સુંદર' કાવ્યમાં કુદરતી અને માનવસર્જિત કઈ-કઈ વસ્તુઓનો ઉલ્લેખ થયો છે ?
- (૬) સજજને સમજવામાં કઈ ભૂલ કરી છે તેવું લેખકને ક્યારે લાગ્યું ?

પ્ર.૨ (બ) નીચેના પ્રશ્નોનાં એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૫)

- (૧) કવિના મનમાં બધું જ સુંદર જોઈને શો વિચાર આવે છે ?
- (૨) ચબૂતરા ચિત્રપાઠમાં કયાં કયાં પ્રાણીઓ જોવા મળે છે ?
- (૩) લેખકે કોકોની વાત વખતે ડોકું શા માટે હલાવું ?
- (૪) શ્રીકૃષ્ણ કયાં બેસીને બંસી વગાડે છે ?
- (૫) નર્મદાનો શો અર્થ થાય છે ?
- (૬) ચબૂતરા પર ઇત શા માટે હોય છે ?

પ્ર. ૩ (અ) કાવ્યપંક્તિનું પૂર્ણ કરો. (૦૨)

તું તરણાનો.....

..... અહી આગિયા, ભમરા.

(બ) સુચના મુજબ લખો.

- (૧) નીચેના વાક્યોને પાઠના યોગ્ય ઘટનાક્રમમાં ગોઠવો. (૦૨)
 - ૧) તમને ખબર છે 'નર્મદા'નો અર્થ ?
 - ૨) આવી નર્મદા આપણી લોકમાતા છે.
 - ૩) આ પથ્થર શંખજરૂના સુંવાળા પથ્થર છે.
 - ૪) બે બાજુ નર્મદા વચ્ચે કબીરવડ.
- (૨) નીચેના શબ્દોની સાચી જોડણી લખો. (૦૧)
 - ક્રીલોમીટર દૂનીઆ

(૩) નીચેના શબ્દોના સમાનાર્થી શબ્દ લખો. (૦૧)

આંખ – ઓજાર –

(૪) રૂઢિપ્ર્યોગનો યોગ્ય અર્થ આપી વાક્ય બનાવો. (૦૨)

૧) બાવડાના બણથી ૨) ઊર તણાવું

(૫) નીચેના શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો. (૦૨)

૧) જેની ચારે કોર પાણી હોય તેવો જમીનનો ભાગ.

૨) ગોપીઓના હાલા કૃષ્ણ

(૬) નીચે આપેલ વાક્ય વાંચી પ્રશ્નનો જવાબ લખો. (૦૨)

૧) "કુમ, તબિયત તો સારી છે ને ?"

ઉપરનું વાક્ય કોણ બોલે છે અને કોણે કહે છે તે જણાવો.

પાઠનો પ્રકાર જણાવો.

(ક) નીચેના પ્રશ્નોના જે-ત્રણ વાક્યમાં જવાબ લખો. (ગમે તે ત્રણ (૦૩)

- ૧) મોચીને કેટલા સમય પછી નવા ઓજારો મળ્યા ?
- ૨) લેખકને પેલા સજજન વિશેની કઈ વાતની ખબર ન હતી ?
- ૩) ‘સુંદર સુંદર’ કાવ્યમાં જળ સાથે સંકળાયેલી કઈ-કઈ વસ્તુઓનો ઉલ્લેખ થયો છે ?
- ૪) ઈશ્વર સંતાકૂકડી કયાં રમી રહ્યો છે ?

પ્ર. ૪(અ) ગમે તે એક વિશે લખો. (૦૪)

તમે કરેલા પ્રવાસનું વર્ણન કરતો પત્ર તમારા મિત્રને લખો.

અથવા

નીચેનું કાવ્ય વાંચો. તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.
કુંજમાં કોયલ બોલતી એનો શેરીએ આવે સાદ,
હાલ્યને આંબાવાડીએ, હજ પોરની તાજી યાદ
પાંદું યે નહિ પેખીએ એવો
જૂલતો એનો માર.

કોઈને મોટા મરવા અને

કોઈને છે અંકોર,
ડોલતી ડાણે ઘૂમીએ આપણે જગવી ધેરો નાદ,
કુંજમાં કોયલ બોલતી એનો શેરીએ આવે સાદ.
ઘરનું નાનું આંગણું,

ગમે મોકળું મોટું વન;

કોઈનો ય રંજાડ નહિ ને

ખેલવા મળે દન.

દ્વાલિયે ભેરુ, કાયર જે કોઈ હોય તે રહે બાદ,

કુંજમાં કોયલ બોલતી એનો શેરીએ આવે સાદ.

પ્રશ્નો :

- ૧) શેરીમાં કોનો સાદ સંભળાય છે ?
- ૨) આંબા ઉપર શું જોવા મળે છે ?
- ૩) કવિ કયાં અને કેવી રીતે ઘૂમવા માંગે છે ?
- ૪) કવિને વનમાં કેમ રમવું ગમે છે ?
- ૫) કાવ્યને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

(બ) સૂચના મુજબ લખો.	
(૧) નીચેના શરૂઆતોનો વાક્યમાં પ્રયોગ કરો.	(૦૨)
૧) ધરતી ૨) આનંદ	
(૨) નીચેના વાક્યમાં કચા વિરામચિહ્નો વપરાશો તે લખી	(૦૨)
વાક્ય ફરી લખો.	
૧) તમે કયાં જાઓ છો ૨) આજે નવી જ જાતનો પ્રવાસ કરીએ	
(૩) કોઈપણ જે અર્થપૂર્ણ કહેવત લખો.	(૦૧)
૧)	
૨)	
(ક) સૂચના મુજબ લખો.	(૦૪)
૧) ચાર જોડાકશરવાળા શરૂ લખો.	(૦૨)
૨) નીચે આપેલા શરૂઆતોને શરૂકોશના ક્રમમાં ગોઠવો.	(૦૨)
ઇન્દ્રિય, ટેવ, ઉધરસ, ભૂલ	
૩) નીચેના શરૂઆતોના વિરુદ્ધાર્થી શરૂ લખો.	(૦૧)
અજવાણું ✗ શક્તિત ✗	
પ્ર. ૫ (અ) નિબંધ લખો. (ગમે તે એક)	(૦૮)
૧) શ્રમનું મહત્વ ૨) રક્ષાબંધન ૩) પ્રાર્થનાનું મહત્વ	
(બ) દૂંકનોંઘ લખો. (ગમે તે બે)	(૦૪)
૧) મોચીની પ્રામાણિકતા	
૨) 'નવરાત્રીમાં રાસની રમજા' વિશે ૪-સાત વાક્ય લખો.	
૩) 'બંદરકૂદ' વિશે પાંચ-૪ વાક્ય લખો.	
(ક) નીચેના પ્રશ્નનો જવાબ વિચારીને લખો.	(૦૨)
તમારા જીવનમાં બનેલો કોઈ હાસ્ય પ્રસંગ લખો.	
(દ) સૂચના મુજબ કરો.	
ઉદાહરણ પ્રમાણેનાં જે શરૂ-જોડકાં બનાવો.	(૦૧)
ઉ. દા. ઉધા-નિશા.	

ધોરણ - ૫

અભ્યાસક્રમ દ્વિતીય સત્ર - 2019-20

વિષય : ગુજરાતી

લેખિત પરીક્ષા - નમૂનાનું પ્રેનપત્ર

કુલ ગુણ : ૭૦

પ્ર.૧ (અ) પાઠ્યપુસ્તકને આધારે નીચે આપેલા વિધાનોનો સાચો વિકલ્પ

પસંદ કરી તેનો ક્રમ અક્ષર માં લખો.

(15)

(૧) 'મહેનતનો રોટલો' બોધકથામાં શાનું ગૌરવ કરવામાં આવ્યું છે ?

(A) ધનનું (B) શ્રમનું (C) સુંદરતાનું (D) શિક્ષણનું

(૨) લેખકના કયા પુસ્તકમાંથી 'શરદીના પ્રતાપે' હાસ્યવાર્તા લેવામાં આવી છે ?

(A) જ્યોતીન્દ્ર તરંગ (B) રેતીની રોટલી

(C) જ્યાં ત્યાં નજર પડે મારી (D) રંગતરંગ

(૩) 'તમને પિતાજીની વાત સમજાઈ હશે' વાક્યમાં સર્વનામ દર્શાવતો શબ્દ કૃયો છે ?

(A) સમજાઈ (B) વાત (C) હશે (D) તમને

(૪) 'ભૂલની સજા' પાઠનો સાહિત્ય પ્રકાર કૃયો છે ?

(A) લોકકથા (B) જીવનચરિત્ર (C) નાટક (D) પ્રસંગ

(૫) નીચેના શબ્દોમાંથી જોડાક્ષવાળા શબ્દ પૂર્વે હસ્ત ઈં વાળો શબ્દ કૃયો નથી ?

(A) વિશ્વવિક્રમ (B) ઔલિભિક (C) નિષ્ઠિય (D) ગુસ્સો

(૬) 'ધોળું એટલું દૂધ ન જાગાતું' આ કહેવતની સમાન અર્થવાળી

કહેવત નીચે આપેલામાંથી કઈ છે ?

(A) ખાડો ખોટે તે પડે (B) ચણકે એટલું સોનું નહિ

(C) પારકી આશ સદા નિરાશ (D) ઘસાઈએ તો ઊજાણ થઈએ

(૭) 'નેહ' શબ્દનો સમાનાર્થી શબ્દ કૃયો થાય ?

(A) મેહ (B) આનંદ (C) સુંદર (D) સ્નેહ

(૮) 'અલ્લક દલ્લક' કાવ્યમાં શ્રીકૃષ્ણ કોને બોલાવવા વાંસળીના સૂર

ઇંડ છે ?

(A) ભિત્રો (B) ગોપીઓ (C) સુધામા (D) ગોવળો

(૯) ‘પર્વત તારા’ કાવ્યના કવિ કોણ છે ?

(A) અનિલ જોશી (B) સુંદરમ (C) રમેશ પારેખ (D) સુરેશ દલાલ

(૧૦) પંદરમી ઓલિમ્પિક સ્પર્ધા ક્યા દેશમાં યોજાઈ હતી ?

(A) ભારત (B) ફિનલેન્ડ (C) યુરોપ (D) ઓસ્ટ્રેલિયા

(૧૧) ‘આહિ અને અહી’ વર્ણસામ્ય ધરાવતા શબ્દનો અર્થભેદ ક્યો થાય

છે ?

(A) સાપ અને આસ્થળે (B) નદી અને તરંગી

(C) દિવસ અને ગરીબ (D) દુનિયા અને લડાઈ

(૧૨) ડૉ ભીમરાવનો જન્મ મધ્યપ્રદેશના ક્યા ગામમાં થયો હતો ?

(A) માહોલી (B) મહૂ (C) પારી (D) દેક્કપુર

(૧૩) ‘તમે હમણાં ને હમણાં સોમનાથ જાઓ’ વાક્યમાં સંજ્ઞા દર્શાવતો શબ્દ ક્યો છે ?

(A) તમે (B) સોમનાથ (C) હમણાં (D) જાઓ

(૧૪) સુંદર શબ્દનો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ ક્યો છે ?

(A) અસુંદર (B) નિર્ગુણ (C) દુષ્ટ (D) કદરપું

(૧૫) ‘કેમ મૂંગા થઈ ગયા’ વાક્યને અંતે કયું વિરામચિહ્ન આવે ?

(A) અવ્યવિરામ (B) પૂર્ણવિરામ

(C) પ્રશ્નાર્થચિહ્ન (D) ઉદ્ગારચિહ્ન

પ્ર. ૨ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના પાંચ-છ વાક્યમાં જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૧૦)

(૧) સરદાર સરોવરથી ક્યા ફાયદા થશે ?

(૨) વોલ્ટરની માતા અપંગપુત્ર માટે શું કરતી હતી ?

(૩) ‘પર્વતતારા’ કાવ્યમાં કવિ પ્રકૃતિનાં કયાં કયાં તત્ત્વોમાં દીશરનાં દર્શન કરે છે ?

(૪) પુસ્તક ખરાબ થઈ જવાથી અખ્રાહમલિંકન શું વિચારે છે ?

(૫) લેખકે ચા પીવાની હા પાડી છતાં ચા કેમ ન મળી ?

(૬) આંબેડકરે સ્ત્રીઓના વિકાસ માટે કયાં કયાં કાર્યો કર્યા ?

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો. (ગમે તે પાંચ) (૦૫)

- (૧) 'સુંદર સુંદર' કાવ્યમાં ધરતી પર શું શું સુંદર દેખાય છે ?
- (૨) શૂલપાણેશ્વર મહાદેવનું મંદિર કયાં આવેલું છે ?
- (૩) આંબેડકર કયું પાશિક શરૂ કર્યું હતું ?
- (૪) મુશ્કેલ કામને શેના વડે સહેલું બનાવી શકાય છે ?
- (૫) 'ચરણોમાં' કાવ્યમાં કવિ કયા સમયનું વર્ણાન કરે છે ?
- (૬) 'શરદીના પ્રતાપે' ગાયના લેખકને ચા પીવાની મરજ કેમ હતી ?

પ્ર. ૩ (અ) કાવ્યપંક્તિન પૂર્ણ કરો. (૦૨)

ચડતા તે ઘોડલા.....

.....આંબાની ડાળ

અથવા

નીચેની કાવ્યપંક્તિનો ભાવાર્થ લખો.

રાડ, ત્રાડને લાડની સાથે મોરપિયણનો સૂર,

સંતાકૂકી રમતો રમતો રહે નજીક ને દૂર.

(બ) સૂચના મુજબ લખો.

૧) નીચેના શાલદસમૂહ માટે એક શાલ આપો. (૦૨)

૧. પૂરના પાણીની ઝડપે દોડનાર

૨. નદી કે દરિયા વચ્ચે આવેલો જમીન-ભાગ

૨) રઢિપ્રયોગાનો ચોગય અર્થ આપી વાક્ય બનાવો. (૦૪)

૧. પેટે પાટા બાંધવા

૨. પેટનો ખાડો પૂરવો

૩) આપેલા શબ્દમાંથી બે કે તેથી વધુ અક્ષરો લઈને શબ્દ બનાવો.(ગમે તે બે) (૦૧)

કરમસદ - ૧) ૨)

૪) સૂર્યકિરણ શબ્દ ક્યું લિંગ સૂચવે છે ? (૦૧)

૫) નીચેના શબ્દનો ઉપયોગ કરી એક વાક્ય બનાવો. (૦૨)

૧) માર્ગદર્શન ૨) ધરતી

૬) કોઈ પણ એક સુવિચારનો અર્થવિસ્તાર કરો.

૧) સંપુર્ણ ૨) જાજા હાથ રળિયામણા

(ભ) નીચેના શબ્દોની સાચી જોડણી લખો. (૦૧)

કીલોમીટર મુશળધાર

પ્ર. ૪ (અ) ગમે તે એક વિશે લખો.

નીચેના મુદ્દાઓને આધારે વાર્તા લખી અને વાર્તાને ચોગચ શીર્ષક આપો. (૫)

એક ખેડૂત – ચાર દીકરા – ચારે આળસુ – ખેડૂતને ચિંતા –

ખેડૂતની માંદગી – ચારે દીકરાઓને બોલાવવા ‘ખેતરમાં ધન દાટેલું છે’

એમ કહેવું – અવસાન – દીકરાઓનું ખેતર ખોઢી કાઢવું – ધન ન મળવું

– બી વાવવાં – સારો પાક થવો – બોધ. અથવા

ગદાર્થગ્રહણ

વૃક્ષો અન્યના સુખને માટે છાંયડો આપે છે. પોતે તાપમાં તપીને અને અસહય ગરમી વેઠીને બીજાને પોતાના ફળ આપે છે. પરોપકારી મનુષ્યો એવા જ હોય છે. જો આ નાશવંત કાયાનો ઉપયોગ પરોપકાર્થે ન થવાનો હોય તો તેની ઉપયોગિતા શી ? સુખડ જેમ વધારે ઘસાય તેમ વધારે સુવાસ આપે, શેરડી જેમ વધારે પિલાઈ તેમ વધારે રસ આપે, સોનુ જેમ વધારે તપે તેમ વધારે ચળકાટ ધારણ કરે. ઉદાર મનુષ્યો પ્રાણાન્તે પણ પોતાના સદ્ગુણો તજતા નથી. જગત તેમની સુતિ કરે ન કરે તેઓ શ્રીમંત હો કે ગરીબ હો તેઓ અલ્યાયુ હો કે દીર્ઘાયુ હો, તેઓ ગમે તે સ્થિતિમા હો, પરંતુ તેઓ પોતાના માર્ગમાંથી ચલિત થશે નહિ જે બીજાના માટે જીવતો નથી તેનું જીવન નિર્થક કે જીવવા ખાતર જીવવું એ તો કાગડા-કૂતરાનું જીવન જેઓ સૃષ્ટિના કલ્યાણમાં પ્રાણ પાથવે છે. તેઓ પોતાનું જીવન સાર્થક કરે છે.

- પ્રશ્નો :**
- 1) પરોપકારી મનુષ્યો કોના જેવા હોય છે ? કેવી રીતે ?
 - 2) સુખડ, શેરડી અને સોનાની શી વિશેષતા છે ? તેઓ આપણને શોબોધ આપે છે ?
 - 3) ‘કાગડા—કૂતરાનું જીવન’ કોને કહેવાય ?
 - 4) જીવન કોનું નિરથીક છે ?
 - 5) આ પરિચ્છેદને યોગ્ય શીર્ષક આપો.
- (બ) સુચના મુજબ લખો.
- (૧) નીચેના આપેલા શાન્દોમાં એક શાન્દ જુદો પડે છે, જુદો પડતો (૦૨) શાન્દ શોધીને તે લખો.
1. વરસાદ, પાણી, વાટળ, ધાણી
 2. ઘર, સાબુ, દરવાજો, દીવાલ
 3. સૂર્ય, તડકો, ધરતી, ગરમી
 4. ગુલાલ, ઘેરૈયા, રંગભરી, ફટાકડા
- (૨) નીચેના શાન્દોને શાન્દકોશના ક્રમમાં ગોઠવો. (૦૧)
- સરસ, સંક્રદ, સુંદર, સિંચાઈ
નીચે દર્શાવેલ મહાપુરુષોએ આપેલાં સૂત્રો લખો. (૦૨)
1. ગાંધીજી
 2. વિવેકાનંદજી
- પ્ર.૪ નીચેના વાક્યોને વાતાના ક્રમમાં ગોઠવીને ફરીથી લખો. (૦૫)
- (૧) ‘મારી કદર મારે મોઢે બોલાવે એટલે હાઉ.’
 - (૨) ‘આવી રૂપકરી કરણકીના કાંઠે ગરણી ગામ આવેલું છે.’
 - (૩) ‘એલા, તાંબાનું પતરું લાવો.’
 - (૪) વાટખરચીની વધેલી પાંચ સો રૂપિયાની વાંસણી કેદેય બાંધી છે.
 - (૫) વાલો કેસરિયો એક દિવાદરામાં જઈને તીભો રહ્યો.
- પ્ર. ૫ (અ) નિબંધ લખો. (ગમે તે એક) (૦૬)
- 1) ભારત રાન્ન : ડૉ. આંબેડકર 2) દિવાળી 3) મારો પ્રિય મિત્ર
- (બ) દૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે એક) (૦૨)
- 1) મોચી ભગતની પ્રામાણિકતા 2) ચબૂતરો
 - 3) અપંગ વોલ્ટરની શારીરિક સ્થિતિનું વર્ણન
- (ક) વિચારીને લખો. (૦૨)
- 1) તહેવારો તમને શા માટે ગમે છે ? તમારા પાંચ થી છ વાક્યમાં જણાવો.

ધોરણ - ૫		અભ્યાસક્રમ પ્રથમ સત્ર ૨૦૧૮-૨૦ પ્રથમ સત્ર જૂન થી ઓક્ટોબર	વિષય-પર્યાવરણ -સૌની આસપાસ
માસ	પ્રકરણ	શિક્ષણ કાર્ય / પ્રોજેક્ટ કાર્ય	
જૂન	૧. આ કોણ કરશે ?	<ul style="list-style-type: none"> જાહેર મિલકતોના ફોટા ચોટાડવા તેની સ્વચ્છતા વિશેના પાંચ વાક્યો લખાવવા. 	
જુલાઈ	૨. સૌ સાથે ૩. બીજની વિકાસયાત્રા કેટલું શીખ્યા? -૧	<ul style="list-style-type: none"> એકદળી ડિદળી બીજના નમૂનાનો ચાર્ટ બનાવવો. 	
ઓગસ્ટ	૪. મારો જિલ્લો	<ul style="list-style-type: none"> જોવાલાયક સ્થળોની માહિતી એકઠી કરી બે-ત્રણ વાક્ય લખો. 	
સપ્ટેમ્બર	૫. ભોલુની અજાયબ દુનિયા ૬. સૌના મદદગાર	<ul style="list-style-type: none"> વ્યવસાયકારોના ચિત્રો લગાવી તેના કાર્યો જણાવો. 	
ઓક્ટોબર	૭. આઈ લવ ગુજરાત કેટલું શીખ્યા? -૨	<ul style="list-style-type: none"> ગુજરાતના નકશામાં નદી, પર્વત અને જોવાલાયક સ્થળો પૂરાવવા. 	
ધોરણ - ૫		દ્વિતીય સત્ર ૨૦૧૮-૨૦ નવેમ્બર થી માર્ચ	વિષય-પર્યાવરણ -સૌની આસપાસ
માસ	પ્રકરણ	શિક્ષણ કાર્ય / પ્રોજેક્ટ કાર્ય	
નવેમ્બર	૮. રસોડાનું વિજ્ઞાન	<ul style="list-style-type: none"> રંધવામાં વપરાતા મસાલા અને પદાર્થોની યાદી તેના ઉપયોગ. 	
ડિસેમ્બર	૯. જમીન ૧૦. દિવસ રાત અને જાતુઓ કેટલું શીખ્યા? -૩	<ul style="list-style-type: none"> પ્રયોગ : જમીનમાં હવા હોય છે જમીનમાં ભેજ હોય છે. જતુઓના ચિત્રો ચોટાડી માહિતી લખો. 	
જાન્યુઆરી	૧૧. દેશનું ગૌરવ ૧૨. નકશો બનાવીએ	<ul style="list-style-type: none"> દેશના નેતાના ચિત્ર ચોટાંડી માહિતી લખો. 	

ધોરણ - ૫		અભ્યાસક્રમ દિલ્હીય સત્ર ૨૦૧૮-૨૦	વિષય-પર્યાવરણ -સૌની આસપાસ
માસ	પ્રકરણ	શિક્ષણ કાર્ય / પ્રોજેક્ટ કાર્ય	
ફેબ્રુઆરી	૧૩. રૂધિરનું વહન ૧૪. આપણી પંચાયત કેટલું શીખ્યા ? -૪	<ul style="list-style-type: none"> શાળાની વ્યવસ્થાપન સમિતિ વિશે માહિતી 	
માર્ચ	૧૫. આપત્તિ અને બચાવ ૧૬. જુઓ, જાણો અને અનુભવો કેટલું શીખ્યા? -૫	<ul style="list-style-type: none"> વિવિધ દુર્ઘટનાને આપત્તિ વિશેના ફોટા અને માહિતી 	
ધોરણ - ૫		પ્રથમ સંત્રાત લેખિત પરીક્ષાનું માટ્ટખું-૨૦૧૮-૨૦	વિષય-પર્યાવરણ -સૌની આસપાસ
અભ્યાસક્રમ :		જૂન થી ઓક્ટોબર	
<p>કુલ ગુણ-૧૦</p> <p>પ્રશ્ન-૧ પાઠ્યપુસ્તકના આધારે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી તેનો ક્રમ-અક્ષર આપેલા <input type="text"/> માં લખો. (20)</p> <p>પ્રશ્ન-૨ (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં લખો. (ગમે તે દસ) (10) (બ) વગ્નિકરણ (5) નોંધ : જોડકાં, ખરાંખોટા, મને ઓળખો, ખાલી જગ્યા પૂછી શકાય.</p> <p>પ્રશ્ન-૩ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર લખો. (ગમે તે પાંચ) (10) (બ) તકાવત (બે મુદ્દા) (2) (ક) વ્યાખ્યા (ગમે તે ત્રણ) (3)</p> <p>પ્રશ્ન-૪ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ફક્ત એક શબ્દમાં લખો. (10) (બ) સૂચના પ્રમાણે લખો. (5) નોંધ : બે નામ, વનસ્પતિ, વ્યવસાયકારોના કાર્યો, આઈટિ વગેરે પાઠ્યપુસ્તક આધારે પૂછી શકાય.</p> <p>પ્રશ્ન-૫ (અ) વિચારો અને લખો. (ગમે તે પાંચ) (10) (બ) ટૂંકનોંધ (3) (બ) મૌલિક પ્રશ્ન (2)</p>			